

2021

E.S.E.T.E.K.

Esettanulmányok
a Soproni Egyetem Társadalomtudósainak E-Kötete

szerkesztette: PalanCSa Attila

SOPRONI EGYETEM
LÁMFALUSSY SÁNDOR KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR
Üzleti Tudományok Intézet

E.S.E.T.E.K

Esettanulmányok

a Soproni Egyetem Társadalomtudósainak E-kötete

Szerkesztette:

Palanca Attila

SOPRONI EGYETEM KIADÓ

SOPRON, 2021

Soproni Egyetem
Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar
Üzleti Tudomány Intézet

Felelős kiadó: Prof. Dr. Fábíán Attila
a Soproni Egyetem rektora

Szerkesztette:
Palancsa Attila

ISBN 978-963-334-394-4 (online)

©(Copyright – Minden jog fenntartva)

A borítólapon Hopp-Halász Károly (1946–2016) Jegyzet I. című festménye látható.

Pusker Cintia¹ – Pusker Vivien² – Németh Nikoletta³ – Pankotay Fruzsina Magda⁴: A VOG Export- és Import Kft. élelmiszer-üzletágának logisztikai folyamatai

A VOG születését 1916-ban, az I. világháborúban az akkori idők insége tette szükségessé, majd sikeresen átvészelte a nagy világgazdasági válságot, a II. világháború zűrzavarait, a háborút követő nehéz időket és sikeresen megbirkózott a múlt század utolsó évtizedeinek jelentős változásaival.

Forrás: <http://vog.hu/hu/index.html>

A következő években gyors fejlődés vette kezdetét. A 70-es években leválasztották a fuvarozói feladatokat és azokat az újonnan megalapított Vogtrans GmbH nevű leányvállalat vette át. Mauternben megvásárolták a Packdienst nevű céget, és valamennyi szárazgyümölcs csomagolásának központjává tették. Ezzel egyidejűleg lerakták a Transagent kereskedelmi ügynökség alapjait, mely a Vog csoport valamennyi nemzetközi képviselőjét egyesíti. Ezt követően a Transagent a Lehag ügynökséggel egyesült, és Bécsbe költözött. 1977-ben bekövetkezett a Getränkehandelshaus (Italkereskedőház) GmbH megalapítása, amely valamennyi italimportot összevont.

1984-ben alakult a cég első külföldi leányvállalata, a hongkongi Westside Austria Ltd., amely az iparcikkek beszerzési irodája lett. Csak 2 évvel később következett be a Lenz Moser Borpincészet átvétele, melyet folyamatosan Ausztria legnagyobb borpincészetévé fejlesztik. Majd a Felső-ausztriai Tejgazdasági Szövetséggel együtt a Nyugat-Magyarországi Bük városában állateledel-gyárat alapítottak, és létrehozták a Darling márkát. A nagysikerű beruházást 1997-ben eladták a Nestlé nemzetközi élelmiszerkonzernnek.

A VOG egyfelől a saját termékekre és saját márkákra helyezte a hangsúlyt, másfelől a külföldi piacok kiépítésébe fektette energiáját. Ebben a tudatban vásárolta meg 1993-ban az aschachi olajsajtoló üzemet. 2000-ben a bécsi Imgro céggel egy olyan márkacikk-forgalmazót

¹ Pusker Cintia hallgató, Soproni Egyetem Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar

² Pusker Vivien hallgató, Soproni Egyetem Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar

³ Dr. Németh Nikoletta adjunktus, Soproni Egyetem Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar

⁴ Pankotay Fruzsina Magda tanársegéd, Soproni Egyetem Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar

sikerül megvásárolni, amely szárazgyümölcsök, konzervek és csemegeáru tekintetében biztosította a vállalat erős pozícióját.

Linzben található a VOG csoport székhelye, mely központban futnak össze a bel- és külföldi leányvállalatok szálai. Innen történik az egész vállalatcsoport irányítása. A legtöbb termékcsoporthoz esetében a beszerzés a linzi központban történik valamennyi bel- és külföldi leányvállalat részére, mely az egész csoport számára versenyképes árakat, illetve feltételeket biztosít.

Forrás: <http://vog.hu/hu/index.html>

A VOG AG összesen 12 leány- és alvállalatot működtet, melyek közül az alvállalatok az alábbiak:

- VOGTRANS,
- Csomagolóüzem- Mautern,
- IMGRO,
- Olajsajtoló–Aschen,
- Lenz Moser borpincészet,
- Transagent Lehag,
- Westside Austria.

A vállalat erőteljes növekedése az utóbbi időben elsősorban a sikeres külföldi terjeszkedésnek köszönhető. A leányvállalatok fő tevékenységi körei, mint az anyavállalatnak is, az importügylek lebonyolítása, valamint az élelmiszer-kereskedelmi termékek forgalmazása. Magyarország 1990-ben Bükön alapította a VOG Kft. első külföldi leányvállalatát, majd 1994-ben a következő lépésként létrejött a VOG Csehország.

Németország 1996-ban vetette meg lábát VOG Németország néven, mely elsősorban a Lenz Moser házból származó bor és a RAPSO 100% tiszta repceolaj forgalmazását végzi.

Lengyelországban 1999 végén hoztak létre egy értékesítési központot, míg Szlovákiában 2001-ben alakult értékesítési iroda, amely főként a cseh partnerek szlovákiai telephelyei számára bonyolít importügyleteket.

VOG Export – Import Kft.

A magyarországi leányvállalatot, a VOG Export – Import Kft.-t tehát 1990-ben Bükön alapították. A Kft. élelmiszerek és iparcikkek forgalmazása mellett saját szárazgyümölcs-csomagoló üzemet működtet és az elmúlt évek során komoly piaci pozíciót vívott ki magának. A bükői központban mintegy 50 alkalmazott dolgozik, továbbá 8 munkatárs külszolgálatban tevékenykedik. A vállalat küldetése a vevői igények folyamatos kielégítése annak érdekében, hogy a kereskedelem és a fogyasztók elvárásainak mindig meg tudjon felelni.

Vevőik közt nagy, ismert kereskedelmi hálózatok, mint a Metro, Tesco, Spar, Interspar, Auchan, Aldi, Praktiker, Bauhaus, OBI, Coop, CBA mellett nagyfelhasználók és élelmiszer-előállítók találhatók.

A forgalmazott élelmiszerek közé tartoznak:

- változó kiserelésekben olajok, mint például a Gold Pack Fritőzölaj, Rapso Repceolaj,
- szárazárúk: például kókuszreszelék, mazsola, mandula preparátumok, rizs, barna nádcukor, Himalája só.
- különböző gyümölcskonzervek: barack, ananász, körte, gyümölcskoktélok.
- szárazhüvelyesek, illetve konzervek: vörösbab, fehérbab, chilisbab stb., csemegekurica,
- illetve egyéb termékek, mint a paradicsomkonzervek, különböző olajbogyók, kapribogyók, hal és húskonzervek, szardíniák és kagylók, valamint különböző ízesítési ecetek, mártások.

A logisztika mind a Food, mind a Nonfood terület sikeres működéséhez elengedhetetlen.

Az Élelmiszer-Üzletághoz kapcsolódó logisztikai folyamatok bemutatása

Az élelmiszer osztályon az import ügyintéző feladata a beszerzés, fuvarszervezés, termékek beérkeztetése, valamint a napi felmerülő feladatok, problémák megoldása. A kereskedelmi ügyintéző feladatai közé tartozik a rendelések felvétele, bedolgozása, jóváírási kérelmek elbírálása és elkészítése. Food- asszisztensi feladatok közé tartoznak az új és akciós árak rögzítése, árváltozások elkészítése, forgalom jelentések elkészítése, valamint az aktuálisan felmerülő feladatok. Mindezen feladatokat az élelmiszervezető összehangolja, a végső döntések meghozója.

A beszerzés

Javarészt külföldről érkeznek be a termékek, például Olaszországból, Spanyolországból, Mauritiusról, Ausztriából, de az áruk nagyobb része az anyavállalattól a VOG AG-tól, az Imgro-tól és a Rapso-tól érkezik. Az Imgro GmbH gyümölcs és zöldség-, hal- és húskonzervek, valamint csemegeárúk és sütési segédanyagok kereskedelmére specializálódott. Hosszú évek során az Imgro erős márkaneveivel, mint például a Beachflower, Mayflower, BackMit, LeBaron jelentős piaci helyet szerzett magának Ausztriában. Az aschani olajsajtóló átvételével a VOG tovább építette elkötelezettségét az élelmiszere-előállítás iránt. Legfontosabb terméke a kiváló minőségű 100%-os tiszta repce olaj, mely Közép- Európa egyik legjelentősebb terméke lett. Az olajat fényvédő zöld üvegbe töltik, mely megőrzi az olaj vitamintartalmát, és hosszabb szavatossági időt biztosít.

Az élelmiszerosztály vezetője hetente egy dispo-lista segítségével rendelést állít össze, melyeknél email-es megrendelés és visszaigazolás szükséges. A visszaigazolás során az import ügyintéző információt kap az elhozatal dátumáról. Ezt követően kezdődhet meg a fuvarszervezés. A folyamatnál elengedhetetlen az osztályok közötti megfelelő kommunikáció, mivel a kamionok beérkezését a raktárnak ütemezni kell.

Áruszállítás

A meglévő szállítókkal a kapcsolat elengedhetetlen a siker eléréséhez. Hosszú évek óta a Voleisped Kft.-vel állnak kapcsolatban, míg a vállalaton belül a Vogtrans bonyolítja le az összes behozatalt a leányvállalatok részére bel- és külföldön. Feladata a csoporton belüli szállítmányozási teendők elvégzése. Ez magában foglalja a raktározást és fuvarozást, amelyeket, mint központi szolgáltató, valamennyi Vog üzem számára elvégez. Ennek keretében széleskörű szolgáltatást nyújt a tengeri és szárazföldi szállításon, vámoláson és biztosításon át egészen az importáru minőségi vizsgálatáig is.

Az áruk közúti közlekedéssel, kamionokkal érkeznek be, de a vállalat nem rendelkezik saját gépjárműparkkal. Elmondható, hogy a szállítókkal való kapcsolatot a kölcsönös bizalom és megbízhatóság jellemzi.

Készletezés-raktározás

A termékeket saját raktárukban raklapon tárolják, kombinált raktárműködtetéssel, vagyis a kiszállítási egység legtöbb esetben nem egyezik meg a tárolási egységgel. Az igényelt árumenyiség kevesebb lehet, viszont darabárúként nem szállítanak. Az alkalmazott tárolás állványos, statikus tárolási rendszer, ezen belül is átjárható állványos tárolás. Az alkalmazható anyagmozgatórendszerek között megtalálható a kézi, kézi eszközös, illetve az emelőtargonca.

A kamionos vagy konténeres beérkezést követően a raktári dolgozók feladata az áruk kikapcsolása, rendeltetési helyre szállítása. Fontos lépés az áru átvétele, ahol ellenőrizni kell a mennyiséget és a minőséget egyaránt. Ha valamely követelménynél eltérés tapasztalható, nagyon fontos lépés a dokumentálás és fotókészítés, hiszen a vállalat csak ebben tud reklamációval élni. Az áruk érkehetnek raklapon, illetve ömlesztve. Az utóbbi nagyobb időtartamot vesz igénybe, amit az áruátvétel tervezésekor mérlegelni kell. Az import ügyintéző a raktári könyvelés alapján tudja az árut beérkeztetni a rendszerbe. Nagyon fontos tehát, hogy a pontos mennyiség legyen lejelentve, mivel ez a szám kerül be a rendszerbe, a kereskedelmi ügyintéző ez alapján tudja eladni a termékeket. Ha elszámolás történt eltérő mennyiség lesz a raktárban, mind a rendszerben, komoly logisztikai akadályokat okozva.

A raktárhoz tartozik egy csomagolóüzem is, a legtöbb szárazáru itt kerül lecsomagolásra. A fritőzola egy tartályos autóból is helyben kerül letöltésre. A csomagolóüzemben a VOG AG részére történhet bércsomagolás is. Heti rendszerességgel a logisztikai vezető feladata a következő heti csomagolás megtervezése, melyhez segítség a központi rendszer által lehívható készletnyilvántartás. Tapasztalat szerint itt két fontos hiba léphet fel: az egyik, hogy a gépek sokszor meghibásodnak, ez által az adott napi esetleg heti terv felborul, illetve a másik probléma, mikor újra tervezés szükséges, mivel akció termékek lesz készlethiányos.

Rendelésfeldolgozás, kommunikáció

A rendeléseket e-mailen fogadják közvetlenül a partnerektől vagy az adott területi képviselő közvetítésével. A magas fuvar költségek miatt a rendeléseket egy minimumrendelési érték felett tudják kiszállítani. A központi rendszerben rögzítik a megrendeléseket a beérkezések sorrendjében, figyelembe véve a szállítási határidőket. Ellenőrzik a fizetőképességet, ami azt jelenti, hogy ha a partnernek lejárt tartozása van, a számla kiegyenlítéséig nem áll módjukban a megrendelést kiszállítani. Nagyobb partnereik, mint például a Metro, Spar, Tesco, Auchan és a Penny megrendeléseit EDI rendszeren keresztül érkeznek be. A Metro például központilag kedd, szerda és pénteki nappal küldi a rendeléseket. A rendelésekről minden esetben visszaigazolást kell küldeni, feltüntetve a szállítás napját, a készlethiányos termékeket, illetve az áreltéréseket. Adott napi rendeléseket 13 óráig tudják fogadni, ezt követően a szállítólevelek nyomtatásra majd a raktárba kerülnek, hogy elkezdődhessen a gyűjtés.

A gyűjtés kommissiózással történik, mely során statikus áruelőkészítési rendszert alkalmaznak. A szállítólevelek alapján a raktárban összegyűjtik a megrendelt árukat, majd a kiszállítási egységet összeállítják. Az élelmiszer-megrendelések összegyűjtéséért 4 fő raktári munkatárs felel. A kommissiózásnál a megrendelésenként soros vagy egylépcsős stratégiát alkalmaznak, mivel a dolgozó egy teljes rendelés áruit gyűjti össze attól függetlenül, hogy az áru a raktár mely részében található.

A szállításokat a megbízott kft. kettő, illetve három napos határidővel végzi. A szállítólevelek kinyomtatását követően el kell hozzájuk juttatni az aznapi zónalistát a vevő megneve-

zésével, szállítólevélzámmal, EKÁER-számmal (ha köteles), raklapszámmal és összsúly megadásával, illetve szükség esetén időkapuval. A szállítványozó köteles a leigazolt szállítóleveleket részünkre visszajuttatni.

Az első COVID-19 hullám hatása a vállalat logisztikai folyamataira (2020 első negyedév)

Elmondható, hogy a VOG Kft. logisztikai folyamatai jól szervezettek, mivel a folyamatok egymásra épülnek, nincs raktározás, ha nincs beszerzés, ebből következően a rendelések kiszállítása sem valósulhatna meg. A COVID-19 járvány azonban számos logisztikai akadállyal szembesített a vállalatot. Mivel termékeik között szerepelnek gyümölcskonzervek, zöldségkonzervek, babkonzervek, ezért várható volt, hogy az érintett termékekből megnövekedett rendelések érkeznek. A babkonzervekből éves szinten nagy raktárkészlettel rendelkezik, viszont a kialakult helyzetre semmiképpen sem lehetett előre felkészülni. A többnyire fél- és egy évre elegendő készletekből pár hét alatt kifogytak. Tovább bonyolította a helyzetet, hogy az érintett termékeket Olaszországból importálják (ami a járvány egyik első gócpontja volt). Az akadályok tovább növekedtek, mivel a magyar szállítók nem vállalták az olaszországi fuvarokat. Hosszas mérlegelést követően a vezetők arra a döntésre jutottak, hogy az osztrák fuvaros cég elviszi az árut Ausztriába, onnan pedig a magyarországi vállalat saját fuvarozóval elhozza az árut. Ez kamionként körülbelül 800 eurós többletköltséget jelentett. Az alábbi tényező, illetve a magas árfolyam miatt áremelésre kényszerült a cég, de a rendeléseket egy hónap után már biztos alapokon tudta teljesíteni.

Irodalomjegyzék

<http://vog.hu/content/kapcsolodofajlok/katalog-vog-food-20725.pdf>

<http://vog.hu/hu/index.html>, Letöltve: 2020.03.31.

Kérdések

1. Milyen tényezők befolyásolják a vállalat élelmiszer részlegének logisztikai hatékonyságát? Vázolja fel a cég logisztikai hálóját!
2. Hol mutatkoznak a megismert logisztikai rendszer gyengeségei, milyen bizonytalansági tényezőket emelne ki?
3. Hogyan, milyen eszközökkel javítható az élelmiszer részleg logisztikai folyamatainak hatékonysága? Fogalmazza meg javaslatait és indokolja azok szükségességét vagy a bennük rejlő lehetőségeket!
4. Milyen intézkedéseket tehet szükségessé egy, a határok lezárását is megkövetelő, a fizetőképességet befolyásoló pandémia helyzet?